

Profil absolventa prvého stupňa študijného odboru pôrodná asistencia

Príprava na výkon povolania pôrodnej asistentky sa realizuje podľa príslušných európskych a národných právnych noriem. Študijný program je v súlade s Nariadením vlády č. 296/2010 Slovenskej republiky o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností a Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií, ES a R 2013/55/EÚ.

Absolvent študijného odboru pôrodná asistencia (ďalej len PA) ovláda princípy pôrodnej asistencie a je schopný ich uplatniť vo svojom povolaní. Je všeobecne vzdelaný a odborne pripravený tak, aby chápal súvislosti medzi ošetrovateľskou vedou – pôrodnou asistenciou, biomedicínskymi vedami, spoločenskými vedami a vedami o človeku a toto poznanie dokázal transformovať do celostného prístupu v praxi PA.

Absolvent pôrodnej asistencie je schopný plniť požiadavky vedného odboru, ktorý integruje teoretické vedomosti z odborov, ktoré opisujú orgány a systémy zdravého a chorého človeka, ktoré sa zaoberajú jeho psychickými procesmi a vlastnosťami, ako aj sociálnym prostredím, kultúrnymi vplyvmi, spiritualitou, vierou a svetonázorom. Je schopný podporovať a ochraňovať zdravie, predchádzať vzniku chorôb, vzdelávať a motivovať k zdravému spôsobu života osoby, najmä ženy a ich rodiny, celé komunity a poskytovať kvalitnú starostlivosť ženám s gynekologickým ochorením. Pomáha uzdraveniu alebo pokojnému a dôstojnému umieraniu a smrti v oblasti gynekologického ošetrovateľstva a pôrodnej asistencie. Zabezpečuje poskytovanie kvalitnej starostlivosti v súlade s etickými a morálnymi princípmi, s Chartou práv pacientov. Absolvent študijného programu je schopný kriticky myslieť, pracovať a uplatňovať princípy pôrodnej asistencie, výsledky z rôznych výskumov v praxi. Poskytuje starostlivosť založenú na vedeckých dôkazoch.

Absolvent je schopný na základe svojich vedomostí, zručností, sociálnej zrelosti prispievať k profesionalizácii pôrodnej asistencie a zvyšovaniu prestíže a postavenia pôrodnej asistentky v spoločnosti, je schopný samostatne v rozsahu platnej legislatívy kvalifikovane rozhodovať v poskytovaní starostlivosti tehotným ženám s fyziologickou graviditou, rodičkám a novorodencom, ako aj ženám s gynekologickým ochorením a to v rámci primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti. Má teoretické a praktické schopnosti vhodne voliť ošetrovateľský model a používať ošetrovateľský proces aplikovaný do pôrodnickej praxe.

Pôrodná asistentka je spôsobilá vykonávať pôrodnú asistenciu v starostlivosti o ženu a dieťa predovšetkým tým, že:

- určuje potreby pôrodnej asistencie a zdroje ich zabezpečenia,
- vedie dokumentáciu pôrodnej asistencie, vyhodnocuje výsledky pôrodnej asistencie a starostlivosti o ženu a dieťa,
- zabezpečuje starostlivosť o reprodukčné zdravie, edukuje ženy a rodiny v podpore, udržiavaní a obnove zdravia,
- poskytuje informácie o potrebnej starostlivosti, pracuje v zdravotníckom tíme alebo samostatne pri plánovaní, poskytovaní, koordinácii a vyhodnocovaní pôrodnej asistencie a starostlivosti o ženu a dieťa.

Rámcové štandardy vedomostí, zručností a spôsobilosti nadobudnuté počas štúdia:

- poznať teóriu, konceptuálne modely využívané v starostlivosti o ženu, matku a dieťa,
- získať poznatky o metóde ošetrovateľského procesu a jeho aplikácii v pôrodnej asistencii
- nadobudnúť vedomosti z prírodných a humanitných vied, ktoré majú vzťah k pôrodnej asistencii,
- získať a implementovať do praxe poznatky založené na dôkazoch,
- poznať základné etické princípy a legislatívu pri poskytovaní starostlivosti v pôrodnej asistencii,
- disponovať informáciami a poznatkami humanitných vied, ktoré majú vzťah a význam v gynekológii a pôrodníctve, ovládať cudzie jazyky

Pri výkone praxe pôrodnej asistencie registrovaná pôrodná asistentka poskytuje pôrodnú asistenciu v súlade s právnymi predpismi, v rozsahu štúdiom a odbornou praxou získaných vedomostí a zručností podľa osobitného predpisu, štandardmi a lekárskou diagnózou, ak žena potrebuje lekársku starostlivosť, a samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom. V priebehu štúdia musí študentka vykonávať špecifické praktické zručnosti vyplývajúce z nariadenia EÚ 2005/36EEC a Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ a to:

- poradenstvo pre tehotné ženy vrátane vykonania najmenej 100 prenatálnych vyšetrení,
- dohľad a starostlivosť o najmenej 40 tehotných žien,
- odvedenie najmenej 40 pôrodov; ak tento počet nemožno dosiahnuť vzhľadom na nedostatok rodiacich žien, možno ho znížiť na minimum 30 pôrodov za predpokladu, že asistuje pri ďalších 20 pôrodoch,
- asistencia pri jednom/dvoch kliešťových pôrodoch,
- skúsenosti s epiziotómiou a uvedenie do problematiky zošívania,
- dohľad a starostlivosť o 40 žien s rizikovým tehotenstvom alebo pôrodom, alebo popôrodnou starostlivosťou,

- dohľad a starostlivosť vrátane vyšetrení aspoň o 100 šestonedielok a o zdravých novorodencov,
- dohľad a starostlivosť o matky a novorodencov vrátane nedonosených a prenosných novorodencov, novorodencov s nízkou pôrodnou hmotnosťou a chorých novorodencov,

Absolvent pôrodnej asistencie nadobúda nasledovné teoretické vedomosti a praktické schopnosti, ktoré môže uplatniť v praxi pôrodnej asistencie na lôžkových gynekologicko-pôrodných pracoviskách, v ambulantnej a komunitnej starostlivosti o ženu a dieťa, v riadení, vo výskume, vo výchove a vzdelávaní.

Teoretické vedomosti:

Absolvent pôrodnej asistencie (1.stupeň) nadobudne schopnosť:

- riadiť a poskytovať starostlivosť - preventívnu, podpornú, liečebnú, rehabilitačnú - ženám v období tehotenstva, počas pôrodu, v popôrodnom období, novorodeneckom, dojčatám, ako aj ich rodinám a skupinám zdravých žien,
- vzdelávať klientky – ich rodiny, a zdravotnícky personál
- aktívne a účinne sa začleniť do zdravotníckeho tímu
- rozvíjať prax pôrodnej asistencie, kriticky myslieť a pracovať vo výskume

Praktické schopnosti a zručnosti:

Absolvent pôrodnej asistencie (1.stupeň) získa schopnosť:

- uskutočňovať nezávislé rozhodnutia v rámci primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti o ženu a je za svoje rozhodnutia zodpovedný
- realizovať diagnostické, terapeutické, ošetrovateľské, rehabilitačné a výchovné postupy a techniky v PA
- monitorovať ošetrovateľské problémy v PA a zabezpečiť komplexnú starostlivosť metódou ošetrovateľského procesu
- aplikovať modely ošetrovateľstva v PA
- pri posudzovaní zdravia a zdravotného stavu ženy, novorodenca, dojčťa a rodiny používať jednotlivé vyšetrovacie metódy a postupy
- aplikovať metódy a techniky výskumnej práce v ošetrovateľstve a PA
- aplikovať poznatky práva a legislatívy v PA
- pri úrazoch a stavoch ohrozujúcich život, pri hromadných postihnutiach a pri zasiahnutí zbraňami hromadného ničenia poskytuje kvalifikovanú prvú pomoc

Uplatniteľnosť absolventa študijného odboru pôrodná asistencia

Absolvent PA má teoretické vedomosti z odborov, ktoré opisujú orgány a systémy zdravého a chorého človeka a ktoré sa zaoberajú jeho psychickými procesmi a vlastnosťami, ako aj sociálnym prostredím, kultúrnymi vplyvmi, spiritualitou, vierou a svetonázorom, aby bol schopný podporovať a ochraňovať zdravie, predchádzať vzniku chorôb, vzdelávať a motivovať k zdravému spôsobu života jednotlivcov, najmä ženy a ich rodiny, a celé komunity a poskytovať kvalitnú starostlivosť gynekologicky chorým ženám.

Absolvent je schopný na základe svojich vedomostí, zručností, sociálnej zrelosti prispievať k profesionalizácii pôrodnej asistencie a zvyšovaniu prestíže a postavenia pôrodnej asistentky v spoločnosti. Je schopný samostatne a kvalifikovane rozhodovať v poskytovaní starostlivosti tehotným ženám, rodičkám a novorodencom, ako aj ženám gynekologicky chorým a to v rámci primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti. Má teoretické a praktické schopnosti vhodne voliť ošetrovateľský model a používať ošetrovateľský proces v pôrodnej asistencii.

Absolvent študijného odboru získava kvalifikáciu na výkon povolania pôrodná asistentka a uplatní sa ako pôrodná asistentka v praxi pôrodnej asistencie na lôžkových gynekologicko-pôrodných pracoviskách, v ambulantnej a komunitnej starostlivosti o ženu a dieťa, v riadení, vo výskume, vo výchove a vzdelávaní. Môže vykonávať nezávislú prax v rámci platných predpisov.

Absolvent bakalárskeho štúdia v odbore pôrodná asistencia po vymedzenej odbornej praxi sa môže špecializovať v špecializačných odboroch určených v Nariadení vlády SR 296/2010 o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania, v zdravotníckej kategórii pôrodná asistencia.

Absolvent získa odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, samostatne vykonáva odborné pracovné činnosti preventívnej a liečebnej starostlivosti, ktoré zodpovedajú rozsahu a obsahu získaného vzdelania v súlade s Nariadením vlády SR č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností. Postup pri uznávaní dokladov o vzdelaní na akademické účely je v súlade s § 106 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a s Nariadením vlády č. 238/2005 Z. z. o postupe pri uznávaní dokladov o vzdelaní. Stanovené požiadavky na obsah profesijného vzdelávania a z neho vyplývajúcich kompetencií umožňujú v budúcnosti voľný pohyb na trhu práce v Európskej únii.

Môže vykonávať nezávislú prax v pôrodnej asistencii v rámci platných legislatívnych predpisov. Absolventi, ktorí získali titul "bakalár", môžu pokračovať v nadväzujúcom študijnom programe na 2. stupni vzdelávania v odbore pôrodná asistencia.

Absolventi sa uplatňujú v praxi a neodčerpávajú finančné prostriedky štátu na podporu v nezamestnanosti, po splnení zákonom stanovenej praxe má predpoklady pre pokračovanie v špecializačnom a certifikačnom štúdiu.